

VODNÍ ZÁKON VE VZTAHU K JEDNOTNÉMU ENVIRONMENTÁLNÍMU STANOVISKU

Konference JES
6. a 7. června 2024

Jitka Konvalinková, MŽP
Pavel Chlíbek, MŽP
Martin Mareš, MZe

RELEVANTNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA

- ▶ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- ▶ Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon
  - Z velké části novelizován zákonem č. 152/2023 Sb.
- ▶ Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona
  - Přesun povolování vodních děl na obecné stavební úřady
  - Odstranění stavebního řízení ze závazného stanoviska podle ust. § 104 odst. 3
- ▶ Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku
- ▶ Zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku
  - Řada legislativně technických úprav vodního zákona
  - Integrační formule pro souhlas podle § 17 a ZS podle § 104 odst. 3

RELEVANTNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA

- ▶ Zákon č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony
  - Kompletní novela stavebního zákona
  - Upuštění od vzniku soustavy státní stavební správy a plné integrace rozhodování dotčených orgánů do činnosti stavebních úřadů
  - Vznik DESÚ
- ▶ Zákon, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
  - Tzv. **havarijní novela**
  - Schválen Senátem 30. 5. 2024, čeká na podpis prezidenta

SPRÁVNÍ ÚKONY INTEGROVANÉ DO JES

- ▶ Souhlas vodoprávního úřadu ke stavbám, zařízením a činnostem, k nimž není třeba povolení podle vodního zákona a které mohou ovlivnit vodní poměry (§ 17 odst. 1)
  - Vydáván i do řízení o povolení vodního díla
- ▶ Závazné stanovisko vodoprávního úřadu, mohou-li být dotčeny zájmy vodního zákona (§ 104 odst. 3).
  - Na základě tzv. havarijní novely bude k 1. 7. 2024 opět vydáváno i pro záměry podle stavebního zákona
- ▶ Žádné jiné správní úkony podle vodního zákona nejsou do JES integrovány
  - Je-li je potřeba je vydat, vydají se samostatně
- ▶ Vztah k výjimce podle § 23a odst. 8 (je-li vyžadována)
  - Vyžadována v případě, kdy provedení záměru může vést ke zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu útvaru povrchové vody nebo ke zhoršení stavu útvaru podzemní vody atd. (rámcová směrnice o vodách)
  - Výjimka podle § 23a odst. 8 je vydávána mimo režim JES a sice před ním, je tedy podmínkou pro vydání JES

KOMPETENCE SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ

- ▶ Obecná kompetenční ustanovení pro vydání JES v zákonu č. 148/2023 Sb.
  - MŽP, KÚ, OÚ ORP, újezdni úřady (§ 12, 14, 15 a 16)
- ▶ Specifické kompetence k vydání JES ve vztahu k vodnímu zákonu
  - Jsou-li záměrem **dotčeny hraniční vody** => JES vydá KÚ
- ▶ Zvláštní úprava v zákoně o JES u rozhodování ve věcech hraničních vod
  - Upraveno v § 14 odst. 2 zákona o JES
  - Po dobu projednání ve zvláštních orgánech zřízených podle mezinárodních smluv (např. Česko-rakouská komise pro hraniční vody) lhůty pro vydání JES neběží
  - Povinnost projednání s příslušnými ministerstvy (MŽP, MZe a další)

DALŠÍ ZMĚNY VE VODNÍM ZÁKONĚ

- ▶ **Povolení k nakládání s vodami, které lze vykonávat pouze užíváním vodního díla**
  - Již nebude vydáváno ve společném řízení podle stávajícího § 9 odst. 5
  - Povolení k nakládání s vodami vydává vodoprávní úřad mimo režim JES
  - U zařízení v režimu IPPC je povolení nahrazeno integrovaným povolením

- ▶ **Povolení záměru vodního díla stavebním úřadem (§ 55a)**
  - Povolení k nakládání s vodami je podmínkou vykonatelnosti povolení záměru
  - Dokládá se stanovisko správce povodí jako součást žádosti o povolení záměru vodního díla, v souladu s vyhláškou č. 183/2018 Sb.

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY

- ▶ **Vydává se ZS podle § 104 odst. 3 i pro stavební záměry?**
  - Ano, s účinností od 1. 7. 2024 dochází na základě tzv. havarijní novely vodního zákona ke znovuzavedení ZS podle § 104 odst. 3 i pro záměry povolované podle stavebního zákona
- ▶ **Může vodoprávní úřad vydat samostatně vyjádření podle § 18 odst. 1 vodního zákona?**
  - Ano, toto vyjádření není součástí JES, na jeho vydávání se zavedením JES nic nemění
- ▶ **Pokud bude vodoprávní úřad požádán o vyjádření k JES, jak má postupovat?**
  - Obecně platí, že je-li třeba pro povolení záměru souhlas podle § 17 odst. 1 nebo ZS podle § 104 odst. 3 VodZ, vydává jej orgán JES v rámci JES. O podkladové vyjádření může být požádán ten správní orgán, který by dané ZS vydával, pokud by nebylo součástí JES, tedy vodoprávní úřad (pokud se však nejedná o tentýž správní orgán – tedy OÚ ORP nebo KÚ). Vnitřní členění úřadů není z hlediska zákona relevantní – pokud se tedy jedná o to, že jeden odbor (organizační útvar) bude vydávat JES, a jiný odbor je vodoprávním úřadem, který by byl příslušný k vydání ZS, vyjádření ve smyslu § 4 zákona o JES se nevydává a je plně na nastavení správního orgánu, jakým způsobem si v rámci svého úřadu opatří podklady pro vydání JES (typicky vnitřním interním vyžádáním podkladů od příslušných odborů, resp. kolegů).

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY

- ▶ Jakým způsobem se může vodoprávní úřad vyjádřit k záměru stavby, pokud jím nebude dotčen § 17 odst. 1, ani § 104 odst. 3 VodZ?
- Zavedením JES se na tomto nic nemění - jedná-li se o skutečnost, pro niž nelze záměr povolit, ale nevydává-li se žádný závazný podkladový správní úkon, je to na uvážení stavebního úřadu. Ten si může pro povolení záměru opatřit další odborné podklady – ale nově jsou stavební úřady kompetentní k povolování vodních děl, takže by měly být odborně zajištěny. Je však třeba připomenout, že § 5 VodZ stanovuje podmínky pro stavebníka v oblasti likvidace srážkových a odpadních vod. Soulad záměru s § 5 může vodoprávní úřad vyhodnotit právě prostřednictvím ZS (104/3).
- ▶ Je nezbytné dokládat jako součást žádosti o JES stanovisko správce povodí, pokud je pro daný záměr potřeba vydat souhlas podle § 17 odst. 1 nebo ZS podle § 104 odst. 3?
- Ano, stanovisko správce povodí je povinnou náležitostí žádosti podle vyhlášky č. 183/2018 Sb., na tom se zavedením JES nic nemění. Pokud žadatel stanovisko správce povodí nepředloží, vyzve jej orgán JES k doplnění žádosti. Lhůty pro vydání JES do doby doplnění žádosti neběží. Stanovisko správce je nezbytné rovněž při žádosti o vyjádření podle § 18 VodZ. Pro tzv. souhrnné vyjádření, které některé správní orgány vydávají bez opory v zákoně, však žadatel stanovisko správce povodí nepředkládá. Stanovisko správce povodí si vodoprávní úřad může vyžádat napřímo od správce povodí (§ 54/4).

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY

- ▶ Kde může vodoprávní úřad uvést, že v případě povolování vodního díla musí žadatel požádat také o povolení k nakládání s vodami, a jiné věci z hlediska ochrany vod?
- Na tyto skutečnosti může být poukázáno v JES, ale je to primárně věcí stavebního úřadu, který vodní dílo povoluje. Povinnost opatřit si povolení k nakládání s vodami ke stavbě, která takové povolení vyžaduje, je primárně na stavebníkovi. Bez tohoto povolení je odložená vykonatelnost stavebního povolení (§ 9/9).
- ▶ Proč je v JES v souhlasu dle § 17 zahrnuto i písm. i) – týkající se vydání souhlasu ke geologickým pracím (vrt), když toto není záměr dle stavebního zákona a vodoprávní úřad vydává tento souhlas samostatným řízením – rozhodnutím, zrovna tak jako písm. g?
- Pokud se pro daný (a obecně jakýkoliv) záměr, nevydává JES (nejedná se tedy o záměr povolovaný podle stavebního zákona nebo záměr podléhající posouzení vlivů na životní prostředí), pak se případné správní úkony vydávají samostatně. To platí tedy i pro samostatně povolované průzkumné vrty, které nepodléhají povolení podle stavebního zákona.

DĚKUJEME VÁM ZA POZORNOST.